

Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка

Іван Кочерга
до 145 річчя від дня народження
інформаційно-бібліографічний список

Укладач: Аліна Мартинюк

Житомир 2026

Іван Антонович Кочерга (24 вересня (6 жовтня) 1881 р. – 29 грудня 1952 р.) – видатний український письменник, драматург, заслужений діяч мистецтв України, нагороджений орденом святого Станіслава 3-го ступеня і двома трудовими орденами.

Ім'я Івана Кочерги – яскравої непересічної творчої особистості, чий талант збагатив золотий фонд української літератури і драматургії – у плеяді видатних українських письменників і діячів культури.

Митець є автором понад 30 комедій, сатир та історичних п'єс, багато з яких були поставлені на театральній сцені ще за життя письменника. Серед найвідоміших його творів – п'єса «Майстри часу», історичні драми «Свіччине весілля», «Алмазне жорно» та «Ярослав Мудрий».

З 1914 по 1934 роки жив і творив у Житомирі.

Його ім'я присвоєно Житомирському українському музично-драматичному театру.

До 100-річчя з дня народження ім'я І. Кочерги було внесене до календаря ЮНЕСКО зі вшанування діячів світової культури (1981 р.).

Список містить 57 джерел інформації (книги, статті з періодичних видань і збірників).

Творчий доробок Івана Кочерги в фондї бібліотеки:

1. **Кочерга І.** Твори. Київ : Молодь, 1968. 437 с. (Шкільна бібліотека).
2. **Кочерга І.** Вибрані твори. Київ : Сакцент Плюс, 2005. 477 с.
3. **Кочерга І.** Драматичні твори. Київ : Наук. думка, 1989. 732 с. (Бібліотека української літератури).
4. **Кочерга І.** П'єси. Київ : Мистецтво, 1983. 252 с. (Шкільна бібліотека).
5. **Кочерга І.** Свіччине весілля. Київ : Дніпро, 1971. 198 с.
6. **Кочерга І.** Свіччине весілля. Ярослав Мудрий. Київ : Альтерпрес, 1998. 231 с. (Нова шкільна бібліотека).
7. **Кочерга І.** Ярослав Мудрий : драм. поема. Київ : Дніпро, 1982. 151 с.

8. **Кочерга І.** Радість мистецтва : зб. театр. публіцистики : рецензії, статті, промови. Київ : Мистецтво, 1973. 189 с. (Театральна і кінопубліцистика).

Література про творчість І. А. Кочерги:

1. Андріанова Н. М. Іван Кочерга : літ. портрет. Київ : Держ. вид-во худож. літератури, 1963. 101 с.
2. Атаманчук В. Проблема «тісного часу» як чинник моделювання фікційної свідомості персонажа в драмі І. Кочерги «Майстри часу». *Закарпатські філологічні студії*. 2021. Вип. 20, т. 1. С. 120-124. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/20/part_1/20-1_2021.pdf.
3. Атаманчук В. Трагедійність історичної драматургії І. Кочерги. *Укр. мова і література в школі*. 2006. № 1. С. 58-60.
4. Атаманчук В. Художні форми трансформації свідомості героя у драматичній поемі Івана Кочерги "Свіччине весілля". *Південний архів. Філологічні науки*. 2019. Вип. 77. С. 8-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pafn_2019_77_3.
5. Барабан Л. І. М. Т. Рильський та І. А. Кочерга : маловідомі матеріали. *Рад. літературознавство*. 1984. № 8. С. 61-64.
6. Білоштан Я. Поетико-драматичні епопеї про Київську Русь. *П'єси* / Іван Кочерга. Київ. : Мистецтво, 1983. С. 5-14. (Шкільна бібліотека).
7. Бондарева О. «Мов виноград у золоту чашу, вино словес він проливає в світ...». *Вибрані твори* / Іван Кочерга. Київ, 2005. С. 5-24.
8. Брюховецький В. Іван Кочерга. *Історія української літератури ХХ ст.* : у 2 кн. / за ред. В. Г. Дончика. Київ : Либідь, 1998. Кн. 1. С. 394-398.
9. Брюховецький В. С. Іван Кочерга. *Драматичні твори* / Іван Кочерга. Київ, 1989. С. 5-26. (Бібліотека української літератури).
10. Герасимова Г. П. Кочерга Іван Антонович. *Енциклопедія історії України* / редколегія: В. А. Смолій та ін.; НАН України, Інститут історії України. Київ : Наук. думка, 2008. Т. 5 : Кон-Кю. С. 251-252. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Kocherga._
11. Голубєва З. С. Іван Кочерга : нарис життя і творчості. Київ : Дніпро, 1981. 191 с. (Літературні портрети).
12. Грабовський В. Світло його душі : до 100-річчя з дня народження І. Кочерги. *Укр. мова і література в школі*. 1981. № 10. С. 3-8.

13. Дем'янівська Л. С. Іван Кочерга. *Українська драматична поема (проблематика, жанрова специфіка)* / Л. С. Дем'янівська. Київ : Вища школа, 1984. С. 123-136.
14. Дмитренко Н. В. Іван Кочерга. *Історія української літератури ХХ - поч. ХХІ ст.* : навч. посібник : у 3 т. / за ред. В. І. Кузьменка. Київ : Академвидав, 2013. Т. 1. С. 528-536. (Альма-матер).
15. Дудко В. І. До біографії Івана Кочерги. *Рад. літературознавство*. 1984. № 4. С. 57-61.
16. Дудко В. І. До вивчення ранньої театральної критики І. А. Кочерги. *Українське літературознавство*. Львів : Вища школа, 1987. Вип. 49. С. 108-116.
17. Калінкіна В. В. Вивчення драми Івана Кочерги "Ярослав Мудрий" : 11 кл. *Вивчаємо укр. мову та літературу*. 2010. № 19/21. С. 39-46.
18. Карклінь Г. На консультації в майстра : спогади про І. А. Кочергу. *Вітчизна*. 1984. № 1. С. 166-170.
19. Кисельов Й. Іван Кочерга. *Драматурги України* : літ. портрети / Йосип Кисельов. Київ : Дніпро, 1967. С. 5-68.
20. Кислиця П. Реалії Ніжина початку ХІХ ст. у п'єсі Івана Кочерги "Фея гіркого мигдалю". *Ніжинська старовина*. 2015. Вип. 19. С. 127-138. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nizhs_2015_19_13.
21. Кобилецький Ю. День настав : [про І. Кочергу]. *З літопису життя* : спогади, нариси, портрети / Юрій Кобилецький. Київ : Дніпро, 1983. С. 145-151.
22. Коломієць В. «Я спробував відтворити». Художня трансформація фольклорних мотивів та образів у ранній драматургії І. Кочерги. *Укр. мова та література*. 2004. Ч. 39. С. 16-19.
23. Кочерга Іван Антонович. *Митці України* : енцикл. довідник / упорядники: М. Г. Лабінський, В. С. Мурза ; за ред. А. В. Кудрицького. Київ : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1992. С. 326-327.
24. Кремінська І. Своєрідність художнього простору п'єси «Марко в пеклі» І. Кочерги. *Питання літературознавства*. 2010. Вип. 81. С. 196-203. URL: <https://file.lib.in.ua/pdf/kreminska-inna-svoieridnist-khudozhnoho-prostoru--piesy-marko-v-pekli-i-kocherhy.pdf>.
25. Кудрявцев М. Ідея як домінуючий фактор в образах-символах історичної драматургії Івана Кочерги. *Укр. література в загальноосвіт. школі*. 2006. № 10. С. 4-10.
26. Кузякіна Н. Драматург Іван Кочерга : життя, п'єси, вистави. Київ : Рад. письменник, 1968. 259 с.
27. Лінкевич Л. Вивчаємо творчість Івана Кочерги. *Укр. література в загальноосвіт. школі*. 2014. № 10. С. 28-32.

28. Мамчур І. Драматична поезія Івана Кочерги і музика. Київ : Муз. Україна, 1987. 120 с.
29. Мартич Ю. Майстри часу живуть поруч. ...*І стежка до криниці* : біогр. розповіді / Юхим Мартич. Київ : Дніпро, 1980. С. 150-178.
30. Матюшенко А. Романтик у лабетах залізної доби. Шлях драматурга Івана Кочерги до його шедеврів «Свіччине весілля» та «Майстри часу». *Дивослово*. 2010. № 12. С. 48-51.
31. Могильницька Г. Моральна проблема драми І. Кочерги «Ярослав Мудрий». *Укр. мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 36-38.
32. Неділько В. Майстер вічності. Стежки життя і шляхи творчості. *Твори* / Іван Кочерга. Київ, 1968. С. 3-31. (Шкільна бібліотека).
33. Падалка Н. І., Цимбалюк В. І. Драматичні поеми Івана Кочерги. *Вивчення драматичних творів* : посібник для вчителів / Н. І. Падалка, В. І. Цимбалюк. Київ, 1984. С. 123-134.
34. Пультер С. І. А. Кочерга в Житомирі. *Мої освітянські пошуки* / Станіслав Пультер. Житомир : Полісся, 2011. С. 58-61.
35. Пультер С. О. І. А. Кочерга – народжений для театру. *Поліський дивосвіт* : в 2 ч. / за ред. С. О. Пультера. Житомир : Полісся, 2000. Ч. 1. С. 487-492.
36. Рильський М. Про п'єси Івана Кочерги. *Зібрання творів* : у 20 т. / Максим Рильський ; Акад. наук УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. Київ : Наук. думка, 1986. Т. 15 : Мистецтвознавчі статті. С. 89-93.
37. Свербілова Т. П'єси Івана Кочерги та проблема визначення соцреалізму як масової культури. *Слово і час*. 2006. № 10. С. 8-20.
38. Семенюк Г. Ф. Кочерга Іван Антонович. *Енциклопедія Сучасної України* / редкол.: І. М. Дзюба та ін. ; НАН України, НТШ. Київ : Ін-т енциклопед. досліджень НАН України, 2014. Т. 15. С. 74. URL: <https://esu.com.ua/article-1216>.
39. Степанець В. О. Міфи та архетипи: їх місце і роль в історичних драмах Івана Кочерги. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна*. 2008. Вип. 10. С. 436-443. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2008_10_47.
40. Сторчак К. Драматургія Івана Кочерги. Київ, 1957. 36 с.
41. Толстов В. О. Про п'єсу І. Кочерги «Фаустина». *Рад. літературознавство*. 1981. № 10. С. 58-59.
42. Тростянецький А. Рядок з автобіографії : [спогади про І. Кочергу]. *На бистрині часу* : літ.- крит. ст., спогади / Арон Тростянецький. Київ, 1985. С. 238-244.

43. Хороб С. Іван Кочерга – теоретик драматичного мистецтва. *Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово*. 2024. № 20. С. 298-312. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2024_20_28.
44. Хороб С. Типологія символізму в драматичних творах Івана Кочерги і зарубіжних драматургів (на матеріалі п'єс "Алмазне жорно", "Свіччине весілля" та "Майстри часу"). *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*. 2013. Вип. 1. С. 205-210. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2013_1_42.
45. Цалик С., Селігей П. Майстер часу Іван Кочерга. *Укр. мова та література*. 2005. Ч. 21/23. С. 15-19.
46. Цепа О. Субстанція часу в авторському кодуванні Івана Кочерги (на матеріалі п'єси «Майстри часу»). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицьк. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка*. Дрогобич, 2021. Вип. 35, т. 6. С. 112-115. URL: https://www.apfn-journal.in.ua/archive/35_2021/part_6/35-6_2021.pdf#page=112.
47. Шевцова К. Концепція керівника держави у драматичній поемі Івана Кочерги «Ярослав Мудрий». *Укр. мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 70-74.
48. Школа В. Казкові сюжети п'єс Івана Кочерги. *Житомирські літературознавчі студії*. 2013. Вип. 7. С. 165-173. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gls_2013_7_22.
49. Янець Н. Художня інтерпретація українсько-польського конфлікту в історичній драмі Івана Кочерги. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія : Літературознавство*. 2012. № 35. С. 145-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUl_2012_35_14.